

KURJER WILENSKI

NIEZALEŻNY ORGAN DEMOKRATYCZNY

REDAKCJA I ADMINISTRACJA: Wilno Jagiellońska 3. Telefon: Redakcji 79, Administracji 99. Redaktor naczelny przyjmuje od godz. 2 — 3 ppoł. Sekretarz redakcji przyjmuje od godz. 1 — 3 ppoł. Administracja czynna od godz. 9 — 3 ppoł. Rękopisów Redakcja nie zwraca. Dyrektor wydawnictwa przyjmuje od godz. 1 — 3 ppoł. Ogłoszenia są przyjmowane: od godz. 9 — 3 i 7 — 9 wiecz. Konto czekowe P.K.O. № 80.750. Drukarnia — ul. Ś-to Jańska 1, telef. 3-40.

CENA PRENUMERATY: miesięcznie z odnośnikiem do domu lub przesyłką pocztową 4 zł. Zagranicą 7 zł. CENA OGŁOSZEŃ: za wiersz milimetryowy przed tekstem 40 gr., w tekście 1, II str.—30 gr., III, IV, V, VI—35 gr., za tekstem—15 gr., kronika redakc., komunikaty—70 gr. za mm. Jednoszp., ogłoszenia mieszkaniowe—30 gr. za wiersz. Do tych cen dolicza się: za ogłoszenia cyfrowe i tabelaryczne 50%, za zastrzeżeniem miejsca 25%, w numerach niedzielnych i świątecznych 25%, zagraniczne 100%, zamiejscowe 25%. Dla poszukujących pracy 30%, za numer dowodowy 20 gr. Układ ogłoszeń 6-cio łamowy, za tekstem 10-cio łamowy. Administracja zastrzega sobie prawo zmiany terminu druku ogłoszeń.

AUTONOMIA UNIWERSYTECKA.

Berlin, w listopadzie 1931.

W tym samym czasie, kiedy w Warszawie i innych miastach Polski odłam młodzieży akademickiej terroryzował współobywateli Żydów, w Niemczech duchowe bractwa bojówkarzy nacjonalistycznych rozpoczęły terrorystyczną akcję, która znalazła szeroki oddźwięk w społeczeństwie. Wystąpienie to nie było skierowane przeciw Żydom, lecz przeciw pewnemu skromnemu uczoneму, którego poglądy nie przypadły do gustu nacjonalistycznej młodzieży akademickiej.

Już niejednokrotnie młodzież nacjonalistyczna aktywnie występuje przeciw niedogadzanym im profesorom i wprost terorem zmusza ich do ustąpienia. Ofiarą takich wystąpień był berliński psycholog Nikolaï, radkalny pacyfista, którego zorganizowany terror młodzieży akademickiej zmusił do opuszczenia katedry i udania się do Argentyny. Podobne wystąpienia były również skierowane przeciwko profesorowi prawa państwowego Nawliakiemu w Monachium, przeciw docentowi w Heidelbergu Gumbelowi, przeciw wybitnemu znawcy prawa międzynarodowego prof. Schiekingowi, na którego wykładzie rzucano bomby, oraz przeciw całemu szeregowi innych.

Obecnie ofiarą podobnych terrorystycznych wystąpień stał się nowomianowany docent teologii uniwersytetu w Halle prof. Depp, który swymi wystąpieniami pacyfistycznymi, skierował przeciwko sobie nacjonalistyczną odłam młodzieży akademickiej. Zarówno jak w Warszawie wystąpienie studentów przeciwko Żydom było przedewszystkiem antyrządową polityczną dywersją endecji, tak również i ekscesy studentów, podniecanych przez nacjonalistów w Halle przeciwko prof. teologii Depp'owi, były tylko dywersją nacjonalistów przeciwko rządowi pruskiemu.

Trzeba nadmienić, że wykłady z teologii wogóle nie cieszą się zwykłą wielką frekwencją słuchaczy, a więc mianowanie samo przez się nowego profesora teologii nie mogło, bynajmniej, wzbudzić większego zainteresowania wśród młodzieży akademickiej, gdyby nie agitacja nacjonalistyczna. Studenci nacjonalistycznie zajęli cały gmach uniwersytecki a w szczególności audytorjum, gdzie prof. Depp miał wygłosić swój wykład inauguracyjny i usiłowali wrogami okrzykami zmusić go do przerwania wykładu. Jednakże duch Marcina Lutra nie wygasł jeszcze w Niemczech. Jeśli na niektórych innych uniwersytetach rektorzy kapitulowali przed terorem, odurzającej frazeologią nacjonalistyczną młodzieży akademickiej, rektor uniwersytetu w Halle, prof. Aubin, zajął odrazu zupełnie zdecydowane stanowisko. Zawezwał nawet do gmachu uniwersytetu policję i oznajmił decydująco, że nie ustąpi wyuzdanej demagogii nacjonalistycznej młodzieży: jedno z dwójga, albo pozwolą prof. Depp'owi kontynuować wykład, albo zamkną uniwersytet. Owa groźna i decydująca postawa rektora nie pozostała bez skutku. Widząc że strony władzy silną rękę, przystępującą do ugodzenia, młodzież nacjonalistyczna uspokoiła się i zaniechała swych dalszych wybrzydów.

Nasuwa się pytanie, czy słusznie w tym wypadku postąpił rektor, uciekając się do interwencji policji w gmachu uniwersyteckim. Czy nie naruszył przez to autonomii terenu uniwersyteckiego? Mimowoli przypominają się analogia z krwawymi wypadkami w miastach polskich, gdzie skonsumowana przed uniwersytetem policja pod czas ekscesów na dziedzińcu uniwersyteckim, nie mogła interweniować ze względu na autonomię terenu uniwersyteckiego.

Mam wrażenie, że odpowiedź na to pytanie daje historia autonomii uniwersyteckiej. Celem autonomii uniwersyteckiej było zagwarantowanie swobody nauki przed samowolą władzy absolutnej; autonomia terenu uniwersyteckiego służy swobodzie nauki nie zaś swobodzie wybrzydów studentów. Domniemani bojownicy o „wolność akademicką“, których tak oburza interwencja na uniwersytecie w Halle, są, w istocie rzeczy, najgorszymi wrogami prawdziwej wolności akademickiej. Pragną, bowiem, prze-

Wizyta min. Zaleskiego w Londynie.

(Tel. od własn. koresp. z Warszawy).

Na zaproszenie rządu angielskiego w dniu 9 grudnia r. b. p. min. Zaleski uda się z wizytą do Londynu.

Program wizyty u rządu angielskiego został omówiony podczas ostatniego spotkania min. Zaleskiego z min. angielskim Simonem w Paryżu.

Podczas swego pobytu w stolicy Wielkiej Brytanii min. Zaleski omówi z poszczególnymi członkami rządu angielskiego szereg spraw dotyczących obu krajów, a w pierwszym rzędzie sprawy gospodarcze.

Strajk tkaczy w Widzewskiej Manufakturze.

(Tel. od własn. koresp. z Warszawy)

Z Łodzi donoszą, iż w Widzewskiej Manufakturze zastrajkowało wczoraj 800 tkaczy. Powodem strajku była zmiana ilości robot-

Katastrofa lotnicza w Toruniu.

(Tel. od własn. koresp. z Warszawy).

Dziś na lotnisku w Toruniu wydarzyła się katastrofa lotnicza, podczas której pilot kapr. Pakula został zabity na miejscu zaś obserw. por. Franaszek ciężko ranny.

Hitlerowcy przygotowywali w Hesji zamach stanu.

Wykrycie tajnych planów wywrotowych wywarło silne wrażenie w całych Niemczech.

BERLIN, 26. 11. (Pat). — Niezwykle silne wrażenie w całych Niemczech wywarło wykrycie tajnych planów wywrotowych, przygotowywanych przez partię narodowo-socjalistyczną w Hesji dla dokonania zamachu stanu. Na zarządzenie nadprokuratora Rzeszy policja przeprowadziła wczoraj wieczorem w Hesji masowe rewizje wśród przywódców hitlerowskich. M. in. dokonano rewizji w Darmstadt, gdzie w t. zw. „brunatnym domu“, mieszczącym centralne biura organizacji hitlerowskiej, oraz w mieszkaniach prywatnych kierowników partii policja skonfiskowała szereg kompromitujących dokumentów. Wszyscy hitlerowcy, uwikłani w aferę, stają pod zarzutem przygotowywania zdrady stanu. Wykrycie spisku nastąpiło wskutek zdrady jednego z przywódców hitlerowskich, posła do Sejmu heskiego dr. Schäfera, który zerwawszy z partią, przesłał prezydium polleji niezwykle ważne dokumenty. Obecnie ministerstwo spraw wewnętrznych Prus i Hesji przesyła te dokumenty wraz z dowodami, stwierdzającymi ich autentyczność nadprokuratorowi Rzeszy, który zarządził pierwsze dochodzenie. Inkryminowany dokument ma formę proklamacji przy szelgo rządu hitlerowskiego w Hesji, opracowanej we wrześniu na tajnej konferencji przywódców ruchu narodowo-socjalistycznego.

Proklamacja wzywa ludność Hesji do ścisłego wykonywania wszystkich rozkazów i zaleceń, wydawanych przez hitlerowskie oddziały.

Urządowy komunikat o rewizji.

BERLIN, 26. 11. (Pat). — Ogłoszono komunikat urzędowy o rewizji wśród hitlerowców w Hesji: „Przeprowadzone wczoraj po południu u różnych przywódców partii narodowo-socjalistycznej okręgu heskiego rewizje, które miały na celu zbadanie autentyczności nielegalnego dokumentu rządu narodowo-socjalistycznego i innych pism, jakie dostały się w ręce najwyższej prokuratury Rzeszy, zakończyły się pełnym sukcesem. Autentyczność dokumentu nie podlega obecnie żadnej wątpliwości, jak również i fakt jego zredagowania przez asesora sądu dr. Besta i współpracowników“.

Nowa rewizja w centrali hitlerowców.

BERLIN, 26. 11. (Pat). — W Darmstadt policja w dniu 26 b. m. przed południem dokonała nowej rewizji w centrali hitlerowców, mieszczącej się w t. zw. „brunatnym domu“ oraz w mieszkaniach przywódców partii narodowo-socjalistycznej. Skonfiskowane dokumenty przesłane zostały do prokuratury Rzeszy do Lipska.

Powody tragicznego wypadku przy ul. Wolskiej

(Tel. od własn. koresp. z Warszawy).

We wczorajszym numerze „Kurjera Wileńskiego“ podaliśmy wiadomość z Warszawy o wstrząsającym wypadku, jaki się rozegrał w mieszkaniu siostry Osuchowskiej przy ul. Wolskiej, podczas którego 6 osób żywcem spłonęło w zalanych płonącą benzyną mieszkaniach.

Jak ustaliło przeprowadzone dochodzenie wypadek został spowodowany zgryz obmyślanym przez Osuchowskiego planem samobójstwa. Na ślad tej tragicznej historii nat-

Kara śmierci za szpiegostwo.

(Tel. od własn. koresp. z Warszawy).

Donoszą ze Lwowa, że Sąd Okręgowy w Czortkowie w trybie doraźnym skazał na karę śmierci przez powieszenie Jana Skorup-

Wyrok w procesie 14 członków U. O. W. oskarżonych o napad na ambulanś pocztowy.

LWÓW, 26. 11. (Pat). — W dniu 26 b. m. o godz. 11 min. 30 rano zapadł wyrok w toczącym się od 19 października r. b. procesie 14 członków Ukraińskiej Organizacji Wojskowej, z których kilku oskarżonych było o napad na ambulanś pocztowy pod Bobrka, w czasie którego zamordowany został post. P. P. Milewski. Na podstawie wyroku przy śległych skazani zostali: Jerzy Dadzysyn na karę śmierci, Mikołaj Maksymuk na 15 lat

Syn Chodża Muhamet Kajan Wajsov

NAZIF WAJSOW

zmarł tragicznie dnia 25 listopada 1931 r. w wieku lat 17.

Eksportacja zwłok z domu żałoby przy ul. Inflanckiej 30 (Zwierzyniec) odbędzie się dziś 27 listopada o godz. 12-ej, poczem nastąpi złożenie zwłok na cmentarzu Mahometańskim (Łukiszki).

O tym smutnym obrzędzie zawiadamia przyjaciół i znajomych pogrążeni w głębokim smutku

Matka i Ojciec.

Zjazd dyrektorów wszystkich Dyrekcyj Kolejowych.

WARSZAWA 26. X. Pat. — W Ministerstwie Komunikacji odbył się wczoraj zjazd dyrektorów wszystkich Dyrekcyj Kolejowych zwołany przez p. ministra komunikacji. Zjazd poświęcony był omówieniu spraw personalnych, wobec czego uczestniczyli w nim oprócz dyrektorów departamentów Ministerstwa Komunikacji, głównego inspektora, naczelników zainteresowanych wydziałów i dyrektorów wszystkich dyrekcyj, również i naczelnicy wydziałów osobowych poszczególnych Dyrekcyj Kolejowych. W obradach, które odbyły się pod przewodnictwem p. ministra, brał również udział podsekretarz stanu inż. Czapski.

Obrady zajął p. minister komunikacji krótkim przemówieniem, w którym wskazał na ogromne znaczenie dla sprawnej gospodarki kolejowej polityki personalnej, od której zależy dobór odpowiednich pracowników i odpowiednie ich wykształcenie.

Następnie zabrał głos dyrektor Biura Personalnego Ministerstwa Komunikacji mgr. Zajęzowski, który wskazał na główne zadania wydziałów personalnych dyrekcyj kolejowych. Po tych przemówieniach naczelnicy wydziałów kolejowych poszczególnych dyrekcyj kolejowych składali kolejno sprawozdania ilustrujące pracę wydziałów w dyrekcjach.

Sprawozdania, poparte cyframi, wywoływały żywą dyskusję, przyczem po każdym sprawozdaniu p. minister komunikacji udzielał wskazówek, idących po linii oszczędności, jak najbardziej intensywnego wykształcenia czasu i zdolności pracowników.

W roku bieżącym zwołany zostanie jeszcze jeden zjazd dyrektorów dyrekcyj kolejowych który poświęcony będzie sprawom ruchowym. Zjazd ten odbędzie się 17 grudnia r. b. Następnego zjazdu zwoływane będą już w początkach roku przyszłego.

Kongres młodzieży państwowej.

W niedzielę 29 listopada odbędzie się w Warszawie I Ogólnopolski Kongres Młodzieży Państwowej, w której wezmą udział Legion Młodych, Akademicki Związek Pracy dla Państwa, Młodzi Mocarstwa oraz niezrzeszeni sympatycy. Program zjazdu obejmuje m. in. złoże w kościele akad. św. Anny (godz. 9.45), złoże wieńca na grobie Nieznanego Żołnierza (10.45), otwarcie Kongresu o godz. 11.30, przemówienie p. pułk. Walerego Ślawka, prof. Władysława Makowskiego i gen. Gustawa Orlicz-Dreszera, referat kol. Stefana Mroczkiewicza z „Legionu Młodych“ p. l. „Syna typu akademika państwowca“ kol. Romunda Piłsudskiego z „Młodzi Mocarstwa“ p. l. „O nowym ustrój Rzeczypospolitej Akademickiej“. O godz. 15-ej rozpocznie się obrady komisji: organizacyjnej, samopomocowej i prasowej. Pożatem Kongres ma zająć zdecydowane i jednolite stanowisko w stosunku do kwestii żydowskiej. Sympatycy, którzy chcieliby wziąć udział w zjeździe, proszeni są o zgłoszenie się do lokalu „Legionu Młodych“ w piątek i w sobotę o godz. 17-ej. Wyjazd zjazdu nastąpi w sobotę wieczorem.

Nastrój przynębnienia na giełdzie londyńskiej.

LONDYN, 26. 11. (Pat). — Czwartkowa giełda zamknęła się w nastrój przynębnienia i w oczekiwaniu na dalszy spadek funta, który przy zamknięciu notowano 3.60 (dolar) i 92 (frank). — Ujemnie wpłynęło także na kurs funta ogłoszenie tygodniowego bilansu Banku Angielskiego, z którego wynika, że rezerwa funta pozostała wprawdzie ta sama o ile chodzi o sumę, mianowicie 42.253.383 £, ale zwiększona obrót gotówkowy, wobec czego pokrycie spadło z 35,57 proc. do 33,83 proc.

Węgiel Górnolśląski

w wozach zaplombowanych, DRZEWO OPAŁOWE suche — poleca firma „WILOPAŁ“, Inż. Homy Wład., Styczniowa 3, tel. 18-17, za gotówkę i na raty

TYLKO 7 GROSZY

Obstalunkowe

68 ustaw opiera się na stosunkach ludnościowych w Państwie. Wynik II Powszechnego Spisu Ludności wywarł wielki wpływ na życie Państwa. Dokładność jego przeprowadzenia zależy od Ciebie, Obywatelu.

12-ej. Powyższe próby odbędą się na Ogólnym Akademickim ulica

